Kanaaldok, Antwerpen (Gemeente Antwerpen)

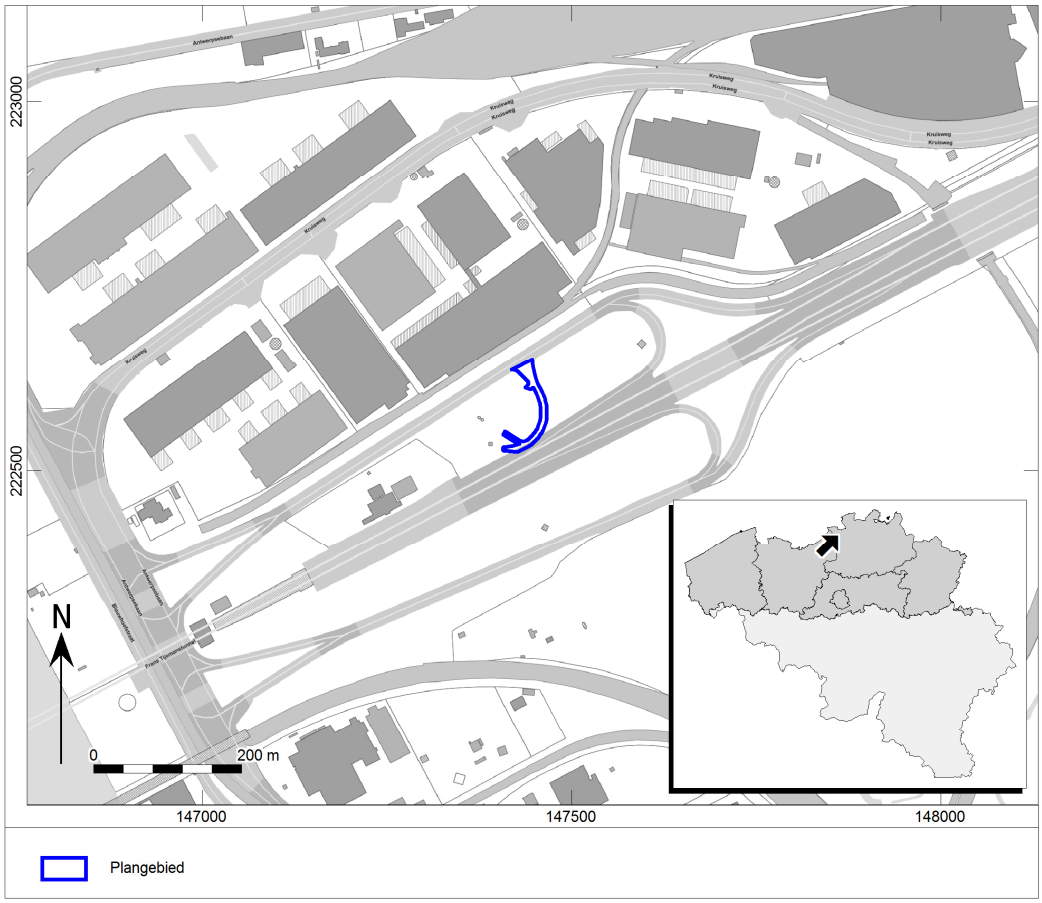
Programma van Maatregelen

Auteur:
H.G. Pape (veldwerkleider)

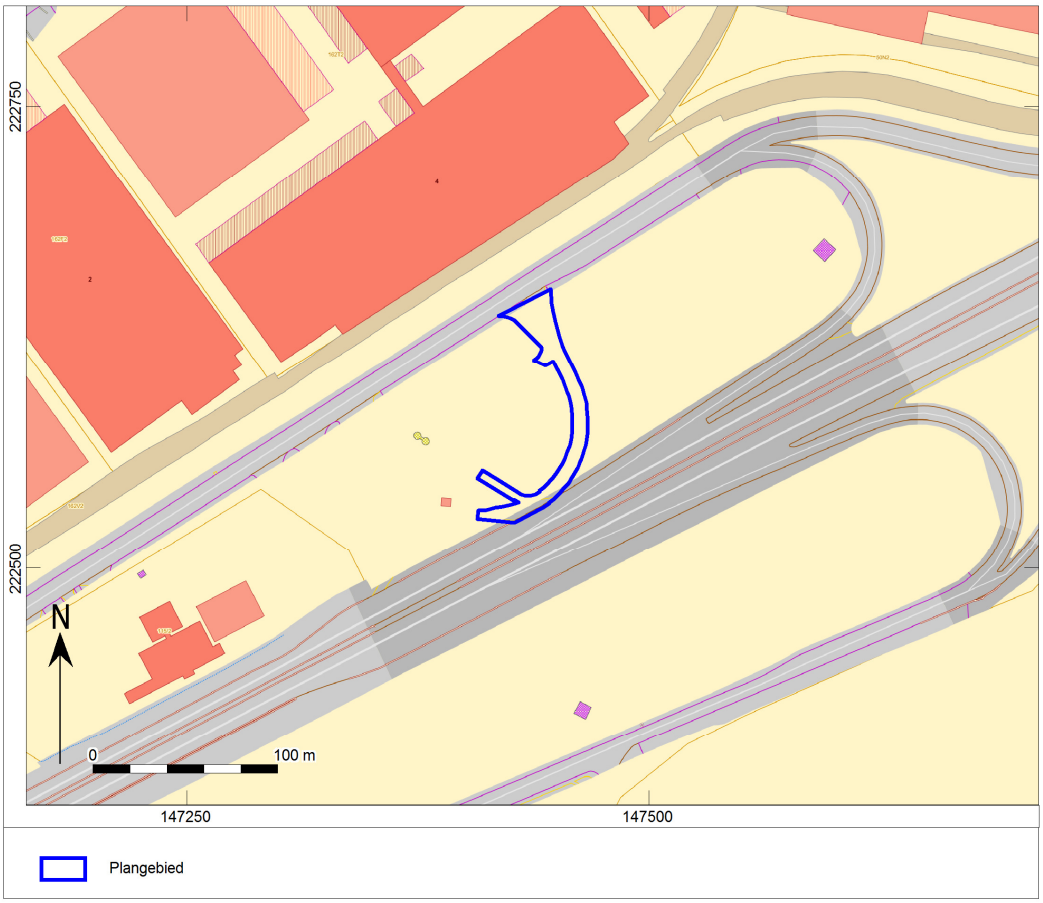
Autorisatie:
X. Alma (OE/ERK/Archeoloog/2016/00094)

1 Inleiding

In opdracht heeft het Vlaams Erfgoed Centrum in maart 2019 een archeologienota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Kanaaldok te Antwerpen (afb. 1-2). De archeologienota bestaat uit een bureauonderzoek en is uitgevoerd naar aanleiding van voorgenomen wegenisaanleg.

Afb. 1. Aanduiding van het plangebied op de Basiskaart Vlaanderen (GRB – Grijs).

Afb. 2. Aanduiding van het plangebied op de Basiskaart Vlaanderen (GRB).

2 Het vooronderzoek zonder of met ingreep in de bodem

2.1 Het uitgevoerde vooronderzoek

Het was mogelijk was om al het vooronderzoek uit te voeren dat noodzakelijk is om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed, de waarde daarvan (kennispotentieel) en de omgang hiermee. Dit vooronderzoek is uitgevoerd in de vorm van een archeologienota zonder ingreep in de bodem.

- De voor het bureauonderzoek opgestelde onderzoeksvraag *"Zijn mogelijk archeologische waarden in het plangebied aanwezig, en zo ja, wat is de specifieke archeologische verwachting?"* kan als volgt worden beantwoord:

Nee, uit het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied tot aan de uitbreiding van de Antwerpse haven in de tweede helft van de 20e eeuw in een dunbevolkt polderlandschap lag, niet was bebouwd en in gebruik was als akker- of weiland. Er zijn geen relevante archeologische waarden in de omgeving bekend vanuit de CAI (enkel indicatoren uit de Nieuwe Tijd op basis van de Ferrariskaarten en luchtfotografie). Daarom geldt dan ook voor alle perioden een lage archeologische verwachting.

2.2 Aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed

Uit het bureauonderzoek blijkt tevens dat de bodem in het plangebied met circa 4,0-6,0 m kunstmatig is opgehoogd, ten tijde van de uitbreiding van de Antwerpse haven naar de rechteroever van de Schelde na de Tweede Wereldoorlog. Deze ingreep heeft het oorspronkelijke polderlandschap in en rondom het plangebied volledig veranderd, waarmee de lage archeologische verwachting die het plangebied op basis van de CAI en historische kaarten al had, irrelevant wordt voor de geplande ingrepen in het plangebied. Immers, met een maximale ontgravingsdiepte van 70 cm blijft men ruimschoots in de kunstmatig

opgehoogde gronden. Eventuele archeologische waarden ter plaatse worden derhalve niet bedreigd door de ingrepen.

3 Advies op basis van de resultaten

Op basis van deze gegevens wordt door het Vlaams Erfgoed Centrum geen verder onderzoek geadviseerd. De geplande werkzaamheden vormen geen bedreiging voor het bodemarchief. Er hoeft geen Programma van Maatregelen te worden opgesteld.

Ondanks het advies tot vrijgeven van het terrein, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht, conform artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. De civieltechnisch uitvoerder is verplicht eventuele toevalsvondsten binnen drie dagen na ontdekking te melden bij Onroerend Erfgoed.